

BOĞAZİÇİ BAĞIMSIZ DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK ANONİM ŞİRKETİ

1 OCAK 2023 – 31 ARALIK 2023 DÖNEMİNE İLİŞKİN ŞEFFAFLIK RAPORU

29/04/2024

BOĞAZİÇİ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

1 Ocak 2023 – 31 Aralık 2023 Dönemine İlişkin Şeffaflık Raporu

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 26 Aralık 2012 tarih ve 28509 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 36'ncı maddesi uyarınca hazırlanmış olan "Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. 1 Ocak 2023 – 31 Aralık 2023 Dönemine İlişkin Şeffaflık Raporu" ilişikte sunulmuştur. Bu rapor Kuruluşumuzun internet sitesinde yayımlanmıştır.

Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş.

BOĞAZİÇİ BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.
Mahmutbey Mh. 2416 Sk. İstoç
E2 Blok No:4/58 Bağcılar/İST
Tel:0212 433 8300 Fax:0212 433 8303
Güneşi. VD:470 058 0816

Yusuf ÇOT, YMM Sorumlu Denetçi
Yönetim Kurulu Başkanı
İstanbul, 29 Nisan 2024

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

1. GİRİŞ 1

2. KURULUŞUN HUKUKİ YAPISI VE ORTAKLARI HAKKINDA BİLGİ 1

2.1. Hukuki Yapı 1

2.2. Ortaklık Yapısı 1

2.3. Kilit Yöneticiler ve Denetçiler 2

2.4. İçinde Bulunan Denetim Ağı ve İlişkili Denetim Kuruluşları 2

3. ŞİRKETİN ORGANİZASYON YAPISI 3

4. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ İNCELEMELERİ 3

5. DENETİM HİZMETİ VERİLEN KAYİKLER 3

6. KURULUŞUN SÜREKLİ EĞİTİM POLİTİKASI 4

7. KURULUŞUN BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUMU 4

8. KURULUŞUN GELİR DAĞILIMI 5

9. SORUMLU DENETÇİLERİN ÜCRETLENDİRME ESASLARI 5

10. KURULUŞUN KALİTE KONTROL SİSTEMİ 5

10.01. Denetim Şirketi Bünyesinde Kaliteye İlişkin Liderlik Sorumlulukları 6

10.02. Etik İlkeler 6

10.03. Müşteri İlişkisinin ve Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devam Ettirilmesi 7

10.04. İnsan Kaynakları 8

10.04.01. İşe Alma Politikası ve Prosedürleri: 8

10.04.02. Performans Değerlendirmesi/Terfi/Ücretlendirme: 9

10.04.03. Denetim Ekiplerinin Belirlenmesi 9

10.05. Bağımsız Denetimin Yürütülmesi 9

10.06. İzleme 11

10.06.01. Denetim Şirketinin Kalite Kontrol Politika ve Prosedürlerinin İzlenmesi 11

10.06.02. Tespit Edilen Eksikliklerin Değerlendirilmesi 11

10.07. Kalite Kontrol Sisteminin Etkin Çalıştığına İlişkin Yönetim Beyanı 12

11. DİĞER HUSUSLAR 12

1. GİRİŞ

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından 26.12.2012 ve 28509 Sayılı Resmi Gazete'de Yayınlanan "Bağımsız *Denetim* Yönetmeliği"nin 36'ncı maddesi uyarınca bir takvim yılında KAYİK denetimi yapmış denetim kuruluşlarının, ilgili takvim yılını müteakip dört ay içinde yıllık şeffaflık raporunu Kuruma bildirmeleri ve kendi İnternet sitelerinde yayımlamaları gerekmektedir.

Kuruluşumuz tarafından söz konusu Yönetmelik uyarınca 2023 takvim yılı için hazırlanan şeffaflık raporu, Yönetim Kurulu Başkanı Yusuf ÇOT tarafından imzalanarak 29 Nisan 2024 tarihinde İnternet sitemizde yayınlanmış ve kuruma bildirilmiştir.

2. KURULUŞUN HUKUKİ YAPISI VE ORTAKLARI HAKKINDA BİLGİ

2.1. Hukuki Yapı

Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. 2009 yılında İstanbul'da anonim şirket olarak kurulmuş olup, sermayesi 200.000 TL'dir. İstanbul Ticaret Sicil Memurluğu'na 700923 sicil numarası ile kayıtlı, Güneşli Vergi Dairesi 470 058 0816 vergi numaralı kurumlar vergisi mükellefi olarak Mahmutbey Mahallesi 2416. Sokak İstoç E2 Blok Aktem Plaza No:4 K:8 D:58 Bağcılar/İSTANBUL adresinde bağımsız denetim ve yeminli mali müşavirlik faaliyeti göstermektedir.

Kuruluşumuzun İstanbul'da merkez şubesi, Antalya, Bursa, ve Kayseri'de irtibat büroları bulunmaktadır.

Kuruluş, bağımsız denetim kuruluşu olarak faaliyette bulunmak üzere Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) ve Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yetkilendirilmiştir.

1) Sermaye Piyasası Kurulu (14.06.2022 tarih ve E-36231672-405.01-22735 sayılı)
2) Kamu Gözetimi Kurumu Bağımsız Denetim Belgesi (27.11.2014 tarih ve BDK/2014/147 sayılı)

2.2. Ortaklık Yapısı

Kuruluşumuzun ödenmiş sermayesi beheri 200 TL olmak üzere 1000 paya bölünmüş şekilde 200.000 TL'dir. Yıl içerisinde gerçekleşen hisse devirlerinden sonra 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla Kuruluş'un ortaklık yapısına ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Ortaklar	**Unvanı**	**Ortaklık Payı**	**Pay Tutarı**
Yusuf Çot	YMM, Sorumlu Ortak Baş Denetçi	68,95%	137.900
Fatih Zülfikar	YMM, Sorumlu Denetçi	20,00%	40.000
Yılmaz Çelik	YMM, Sorumlu Denetçi	10,00%	20.000
Necmettin Görmezoğlu	YMM, Sorumlu Denetçi	1,00%	2.000
Tezcan Atay	YMM, Sorumlu Ortak Baş Denetçi	0,05%	100
Toplam		**100**	**200.000**

2.3. Kilit Yöneticiler ve Denetçiler

Kuruluşumuzun Yönetim Kurulu 12/04/2023 tarihli olağan genel kurul kararı ile 3 (üç) yıl görev yapmak üzere oy birliği ile seçilmiştir.

Adı Soyadı	**Görevi**
Yusuf Çot	Yönetim Kurulu Başkanı
Fatih Zülfikar	Yönetim Kurulu Üyesi

Kuruluşumuzun 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla sorumlu denetçileri aşağıdaki gibidir:

Unvan	**Adı Soyadı**	**BD Sicil No**
Sorumlu Denetçi, YMM	Yusuf Çot (**)	BD/2014/05426
Sorumlu Denetçi, YMM	Fatih Zülfikar (*)	BD/2013/04485
Sorumlu Denetçi, YMM	Necmettin Görmezoğlu (*)	BD/2016/14430
Sorumlu Denetçi, SMMM	Halil İbrahim Bakal (*)	BD/2016/14014

(*) KAYİK dahil denetim yetkisine sahiptir.
(**) KAYİK dahil, sigortacılık ve özel emeklilik hariç denetim yetkisine sahiptir.

Bağımsız denetim faaliyetinin yürütülmesi ve bağımsız denetim raporunun imzalanması ile yetkili olan sorumlu denetçilerden, yönetim kurulu üyesi olmayan sorumlu denetçilere çalışma sürelerine göre belirlenen aylık ücret, yönetim kurulu üyesi olan sorumlu denetçilere ise huzur hakkı ödenmektedir.

Kuruluşumuzun denetçi sayısı 8 olup bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Unvan	**Adı Soyadı**	**BD Sicil No**
Denetçi, YMM	Yılmaz Çelik	BD/2013/04482
Denetçi, SMMM	Mehmet Erkan	BD/2013/04963
Denetçi, SMMM	Erhan Balcı	BD/2019/16696
Denetçi, SMMM	Işıl Turhan Gökyokuş	BD/2021/17189
Denetçi, SMMM	Ali Deveci	BD/2022/17390
Denetçi, SMMM	Ali Ankaralı	BD/2013/03403
Denetçi, SMMM	Furkan Taşbaşı	BD/2022/17456
Denetçi, SMMM	Yeter Yakar Karapınar	BD/2014/07258

2.4. İçinde Bulunan Denetim Ağı ve İlişkili Denetim Kuruluşları

Kuruluşumuz herhangi bir denetim ağının üyesi olmayıp, ilişkili denetim kuruluşu bulunmamaktadır.

3. ŞİRKETİN ORGANİZASYON YAPISI

Kuruluşumuzun 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla KGK tarafından yetkilendirilen personel sayısı 34'tür. Denetim kadrosu 4 sorumlu denetçi, 8 denetçi ve 22 denetçi yardımcısından oluşmaktadır. 31 Aralık 2023 tarihi itibarıyla kuruluşun toplam çalışan sayısı 49'dir.

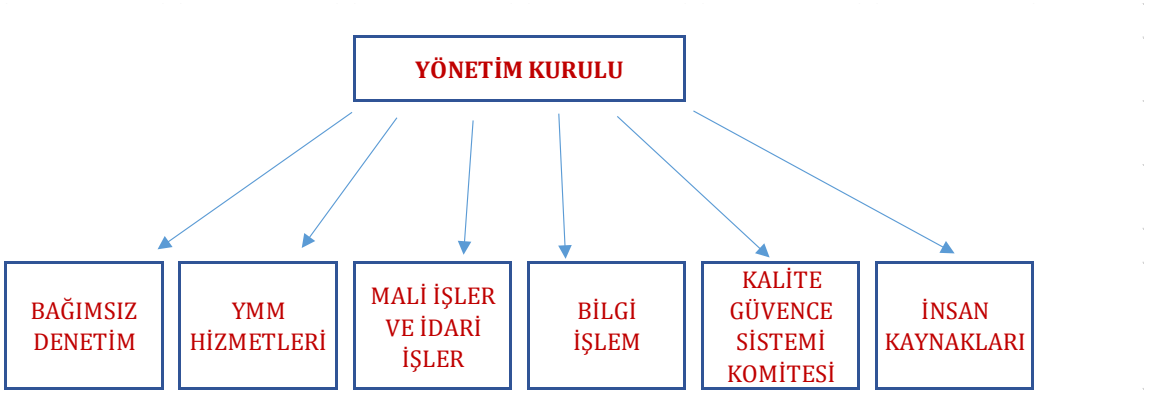

4. KALİTE GÜVENCE SİSTEMİ İNCELEMELERİ

Kuruluşumuzda, faaliyetimizle ilgili görev ve sorumlulukların sağlıklı olarak yerine getirilmesi amacıyla, 660 sayılı KHK, Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK)'nın bağımsız denetim konusunda yürürlükte bulunan mevzuatlarına uygun olarak, nihai sorumluluğu kuruluşumuz yönetim kurulunda olmak üzere kalite kontrol sisteminin oluşturulmasından, işleyişinden ve gözetiminden (izleme sürecinden) sorumlu olarak 'Kalite Kontrol Güvence Komitesi' oluşturulmuştur.

Kuruluşumuz tarafından üstlenilen denetim hizmetlerinin yüksek kalitede ve en az riskle gerçekleştirilmesi için oluşturulan bu komitenin temel çalışma mantığı, kalite kontrol prosedürlerinin yerine getirilip getirilmediğinin, denetimde görev almayan kalite kontrol komitesi üyesi tarafından kontrol edilmesidir.

Kuruluş yönetim kurulu tarafından 'Kalite Kontrol Güvence Komitesi' sorumlusu olarak, Sorumlu Ortak Baş Denetçi Yusuf Çot atanmıştır.

2023 yılı içinde Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından Kalite güvence incelemesi yapılmamıştır.

5. DENETİM HİZMETİ VERİLEN KAYİKLER

Kuruluşumuzun 2023 yılında denetlediği KAYİK kapsamına alınan şirketlerin listesi aşağıdaki gibidir:

	Firma Unvanı
1	Ekol Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketi
2	Ersan Alışveriş Hizmetleri ve Gıda Sanayi Ticaret Anonim Şirketi
3	Cosmos Yatırım Holding Anonim Şirketi
4	Rasyonel Grup Taşınmaz Değerleme Anonim Şirketi

6. KURULUŞUN SÜREKLİ EĞİTİM POLİTİKASI

Kuruluş personelinin her seviyede ihtiyaç duyduğu bilgi birikimine sahip olması için gerekli eğitim programları bir plan dahilinde düzenlenmektedir. Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin Sürekli Eğitim'e ilişkin 25. Maddesi kapsamında kuruluş bünyesinde yer alan şirket ortakları dahil tüm bağımsız denetçilerin Türk Ticaret Kanunu, Türkiye Denetim Standartları (TDS), Türkiye Muhasebe ve Raporlama Standartları (TMS/TFRS), Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları (Bobi FRS) konularının ve yine bu mevzuat kapsamında yapılan değişikliklerin eğitimini alma zorunlulukları bulunmaktadır.

Her kademedeki personel, sorumlulukları ve gelişim alanları ile paralel olarak çeşitli eğitimlere tabi tutulmaktadır. Bu eğitimler aşağıdaki eğitimleri kapsamaktadır.

- Mesleki eğitim
- Uygulamalı eğitimler
- Denetim ekibinin diğer üyelerinin daha deneyimli çalışanlar refakatinde yetiştirilmesi
- Teknik, mevzuata ilişkin mesleki güncellemelerin aktarımı
- Yönetsel ve iletişim kabiliyetlerine yönelik eğitimler

Kuruluş kendi bünyesinde teknik ve eğitim kaynaklarının bulunmaması gibi durumlarda şirket kadrosunda olmayan uygun yeterliğe sahip kişilerin hizmetinden yararlanmaktadır.

7. KURULUŞUN BAĞIMSIZLIK İLKESİNE UYUMU

Bağımsızlık, denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde, sonuçların değerlendirilmesinde ve denetim raporunun oluşturulmasında tarafsız bir bakış açısına sahip olmayı ifade eder. Bağımsızlık ve bağımsızlığın korunması hususunda 6102 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ile Bağımsız Denetim Yönetmeliği'nin 22'nci maddesine, Türkiye Denetim Standartları (TDS)' na ve diğer düzenleyici Kurul ve Kurumların düzenlemelerine uygunluğun sağlanması hususundaki gözden geçirmeler yeterli kapsamda, nitelikte ve zamanında gerçekleştirilmekte, denetçi ve sorumlu denetçilerin bağımsızlık beyanları TDS' lere uygun olarak alınmakta ve gerçek durumu yansıtmaktadır. Kuruluşumuz bağımsızlık ilkelerine uymakta, hangi durumlarda bağımsızlığın kalktığı konusunda denetçileri bilgilendirmektedir.

Bağımsız denetim müşterisine; değerleme, aktüerya, ekspertiz hizmetleri, iç denetim ve iç denetim fonksiyonuna destek hizmetleri, yönetim hizmeti veya insan kaynakları fonksiyonlarının yerine getirilmesi hizmeti, aracılık veya yatırım danışmanlığı hizmetleri verilemez. Ayrıca; şirketin yönetici ve personeli, denetim hizmeti verilecek şirketin hisse senetlerine sahip olamaz, elemanı finansal tabloların hazırlanma sürecinde görev alamaz. Yönetici ve denetçilerin, yönetimindeki kişilerle akrabalık veya menfaat ilişkisi olduğu şirketlerin denetimi yapılmaz.

Tüm yönetici ve çalışanlar bağımsızlığa yönelik tehdit oluşturan durumlar ve ilişkiler belirlenmesi ve bu tehditlerin ortadan kaldırılması ya da kabul edilebilir bir düzeye indirilmesi için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur. Yeni işe alınan kişilere bağımsızlık kuralları ile ilgili bilgi ve eğitim verilir. Denetçiler ortaya çıkabilecek çıkar çatışmalarından uzak kalır, denetim sonucunda ulaşılan görüşlerini başkalarının çıkarlarını gözetmeksizin raporlarında açıklarlar. Hizmetlerin kapsamı dahil olmak üzere müşterilere sunulan denetimlere ilişkin bilgiler, tabi olunan bağımsızlık

hükümlerine varsa genel etkilerini değerlendirmesine imkan sağlamak üzere yönetim kurulu başkanı ya da yönetim kurulunun görevlendirdiği kişilere sunulur. Personel, bağımsızlığa yönelik tehdit oluşturan durumları ve ilişkileri uygun önlemin alınması için yönetim kurulu başkanına ya da yönetim kurulunun görevlendireceği kişilere derhal bildirir.

Yönetim kurulu başkanı ya da yönetim kurulunun görevlendireceği kişiler kuruluşumuzun müşterilerine verdiği her türlü hizmetin kapsamını detaylı bir şekilde listeler ve bu listeler üzerinden bağımsızlığı zedeleme ihtimali olanlar tespit edilip, ilgili önlemler alınır.

Etik hükümler uyarınca bağımsız olması gereken tüm personelinden her bir denetimden önce ve her halükârda yılda en az bir kez, bağımsızlık prensiplerine ve etik ilkelere uydukları ve uyacaklarını bildiren yazılı bir taahhüt alınır. Ayrıca her denetimden önce denetim ekipleri bağımsızlıklarını bildiren yazılı teyitleri verirler.

Kuruluş, KGK tarafından belirlenen işletmeler ile borsada işlem gören işletmelerin finansal tablolarının bağımsız denetimlerinde son 10 yılda 7 yıllık rotasyon kuralını uygulamaktadır.

8. KURULUŞUN GELİR DAĞILIMI

Kuruluşun gelirleri, bağımsız denetim faaliyetlerinin yanı sıra, bağımsızlık düzenlemeleri gereği izin verilen 3568 sayılı Kanuna göre yeminli mali müşavirlik mesleğinin konusu olan hizmetlerden ve bağımsızlığa aykırı olmayan denetim dışı hizmetlerden oluşmaktadır. 2023 yılı hesap dönemi gelirlerinin toplamı 53.042.931 TL olup dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Hizmet Gelir Tutarı (TL)	**Hizmet Gelir Dağılım (%)**
Bağımsız Denetim hizmetleri	8.294.183	16
Tasdik ve diğer denetim dışı hizmetler	44.748.748	84
Toplam	**53.042.931**	**100**

9. SORUMLU DENETÇİLERİN ÜCRETLENDİRME ESASLARI

Yönetim kurulu üyesi olmayan sorumlu denetçilere çalışma sürelerine göre belirlenen aylık ücret, yönetim kurulu üyesi olan sorumlu denetçilere ise huzur hakkı ödenmektedir. Kuruluşun ortakları olan Sorumlu Denetçiler Genel Kurul'un kar dağıtım politikasına göre hisseleri oranında kâr payı alırlar.

10. KURULUŞUN KALİTE KONTROL SİSTEMİ

Kuruluşun faaliyetlerinin ve personelinin mesleki standartlara, yürürlükteki yasal ve diğer düzenleyici hükümlere uygunluğuna ve düzenlenen raporların içinde bulunulan koşullara uygun olduğuna ilişkin makul güvence sağlayan bir kalite kontrol sistemi bulunmaktadır. Kuruluşun kalite kontrol sistemi aşağıdaki unsurları içeren politika ve prosedürlerden oluşmaktadır.

10.01. Denetim Şirketi Bünyesinde Kaliteye İlişkin Liderlik Sorumlulukları

Kalite kontrol sisteminin oluşturulmasından, işleyişinden ve etkinliğinin izlenmesinden Kuruluş yönetim kurulu nihai sorumludur. Kalite güvencesine ilişkin politikaların yazılı hale getirilmesi, denetçilerin söz konusu politikalara erişimin sağlanması, kalite güvencesine ilişkin ulusal ve uluslararası gelişmelerin takip edilmesi, olabilecek değişiklikler doğrultusunda politikaların güncellenmesi ve bağımsız denetçilere duyurulması, denetim sırasında mesleki ilkelere ya da yasal düzenlemelere uygunluğu zedeleyebilecek olağan ve olağanüstü durumlar için önlem oluşturulması Yönetim Kurulu sorumluluğunda olup, Kuruluş bu hususlar için sorumlu denetçileri görevlendirmiştir. Yönetim Kurulu, şirketin kalite kontrol sisteminin işleyişinden sorumlu olarak görevlendirdiği kişilerin, bu sorumluluğun üstlenmek için gereken yeterli ve uygun deneyime, yeteneğe ve gerekli yetkiye sahip olmalarını sağlayacak politika ve prosedürleri oluşturmuştur.

Sorumlu denetçi verdiği hizmetlerin kalitesinden yönetim kuruluna karşı sorumludur. Yönetim kurulu denetimde kalitenin sağlanması için eğitim gibi genel politikaları belirlerken, denetimin lideri sıfatıyla Sorumlu Denetçi, denetimin her aşamasında yeterli kalitenin sağlanması ve korunması için denetim ekibine yol gösterici olacaktır.

Kalite kontrol sistemi yeni çıkan düzenlemeler ve değişikliklerle birlikte düzenli olarak gözden geçirilmekte ve ihtiyaç duyulması halinde revize edilmektedir. Kuruluş, yüksek kaliteli çalışmaları esas alan ve ödüllendiren bir çalışma kültürüne sahip bulunmaktadır. Bu çalışma kültürü, eğitim seminerleri, toplantılar ve bilgilendirme notlarıyla personele duyurulmaktadır. Kalite kontrol sisteminin uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesinden sorumlu olan kişi ve kişiler gerekli bilgi, deneyim ve yetkiye sahiptir.

10.02. Etik İlkeler

Tüm çalışanlar, TÜRMOB tarafından yayımlanan 18 Ekim 2001 tarihli "Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Meslek Ahlak Kuralları ile İlgili Mecburi Meslek Kararı" ile KGK tarafından yayımlanan "Bağımsız Denetçiler İçin Etik Kurullar"a uymakla yükümlüdür. Ayrıca meslek onurunu, kişisel ve kuruluş itibarını zedeleyecek tutum ve davranışlardan kaçınmaları zorunludur.

<u>Dürüstlük:</u>

Tüm denetçiler için bütün mesleki ilişkilerde ve iş ilişkilerinde dürüst, açık, doğru ve güvenilir olma yükümlülüğü getirmektedir. Bu dürüstlük açık sözlülük müşteriyi ve denetim şirketini kapsamalıdır.

<u>Tarafsızlık:</u>

Tarafsızlık ilkesi denetçilere, önyargıların, temayüllerin, çıkar çatışmalarının veya başkalarının nüfuzlarını kötüye kullanarak meslek veya işle ilgili muhakemelerini ve kararlarını etkilemesine izin vermeme yükümlülüğü getirmektedir. Denetçi tarafsızlığa zarar verecek, tarafsızlığı zedeleyebilecek durumlara maruz kaldığında, söz konusu mesleki hizmeti veya faaliyeti yürütmeyecektir.

Mesleki yeterlik ve özen:

Bir müşterinin veya işverenin, teknik, yasal ve uygulama alanlarındaki güncel gelişmelere dayalı yeterli mesleki hizmetleri alabilmesini sağlamak için mesleki bilgi ve beceriyi gereken seviyede tutmak ve uygulamadaki teknik ve mesleki standartlara uygun bir şekilde özenle hareket etmektir. Sorumlu denetçi, mesleki faaliyet kapsamında, maiyetinde çalışan kişilerin uygun hizmet içi eğitim almasını ve gözetime tabi olmasını temin etmek üzere gerekli çalışmaları yapar.

Sır saklama:

Sır saklama (gizlilik) ilkesi gereği denetçi, mesleğin icrası sırasında elde edilen gizli bilgileri, bu bilgilerin açıklanması için yasal veya mesleki bir hak veya görev/ödev ya da uygun ve belirli bir yetki olmaksızın denetim şirketi dışında bir tarafa açıklayamaz. Mesleğin icrası sırasında elde edilen gizli bilgileri, kendisinin veya üçüncü kişilerin çıkarlarına kullanamaz.

Kuruluş, ilgili etik hükümler uyarınca kendisinin, personelinin ve varsa bağımsızlık hükümlerine tabi diğer kişilerin (denetim ağına dâhil diğer şirket personeli dâhil) bağımsızlıklarının sağlanması hususunda makul güvence sağlayan politika ve prosedürler oluşturmaktadır.

Mesleğe uygun davranış:

Tüm denetçilere, ilgili mevzuata uygunluk sağlama ve mesleğin itibarını zedeleyeceğini bildikleri veya bilmeleri gereken her tür fiil ve davranıştan kaçınma yükümlülüğü getirmektedir.

10.03. Müşteri İlişkisinin ve Denetim Sözleşmesinin Kabulü ve Devam Ettirilmesi

Kuruluş, müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesine yönelik olarak ancak aşağıdaki hususları yerine getirdiği sürece denetimi üstleneceğine veya ilişkiyi devam ettireceğine ilişkin kendisine makul güvence sağlayan politika ve prosedürler oluşturmaktadır.

Denetimin yürütülmesi konusunda yetkin olmak, zaman ve kaynaklar dâhil denetimi yürütmek için gerekli beceriye kapasiteye sahip olmak, etik hükümlere uygunluğu sağlayabilmek, müşterinin dürüstlüğünü değerlendirmiş olmak ve dürüst olmadığı sonucuna varılmasına sebep olacak herhangi bir bilgiye sahip olmamak gibi politika ve prosedürler kuruluşun, yeni bir müşteriyle denetim ilişkisi kurmadan önce, mevcut bir müşteriye denetim hizmeti vermeye devam edip etmeme kararı verirken ve mevcut bir müşteriden yeni bir denetim işini kabul edip etmemeyi değerlendirirken şartlara göre gerekli gördüğü her türlü bilgiyi elde etmesini, yeni veya mevcut bir müşteriye sunulacak bir denetimin kabul aşamasında muhtemel bir çıkar çatışmasının tespiti halinde, söz konusu denetimi kabul etmenin uygun olup olmayacağına karar vermesini, tespit edilmiş sorunlara rağmen müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü veya devam ettirilmesine karar vermesi halinde, sorunların nasıl çözüldüğünü belgelendirmesini zorunlu kılar.

Müşterinin dürüstlük ve diğer kriterler açısından uygunluğu değerlendirilirken Yeni Müşteri Kabul formları kullanılır. Müşteri dürüstlüğü ile ilgili şüpheli durumların ortaya çıkması durumunda elde edilen kanıt niteliğinde belgeler değerlendirilir ve denetimden çekilme veya denetimden ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme konusunda karar vermeye yetkili Kuruluş ortağına sunulur.

Kuruluş tarafından denetimden çekilme veya denetimden ve müşteri ilişkisinden birlikte çekilme konusu değerlendirilirken denetime devam etmesini gerektirecek mesleki veya mevzuattan kaynaklanan bir yükümlülüğünün bulunup bulunmadığının veya söz konusu denetimden çekilme kararının sebepleriyle birlikte Kuruma veya diğer düzenleyici otoritelere rapor verme yükümlülüğünün bulunup bulunmadığı göz önüne alınır.

10.04. İnsan Kaynakları

Kuruluş düzenleyici otoritelerin belirlemiş olduğu şartları haiz veya süreç içerinde bu şartları sağlayabilecek nitelikle yeterlik ve beceriye sahip, etik ilkelere bağlı uygun personeli her kademe için istihdam eder.

Çalışanların dikkatli, titiz, teknik beceri sahibi, hazırlıklı, düzenli, öngörülü, konuya odaklanabilen ve hızlı öğrenen yapıya sahip olmaları istenir. Nazik ve saygılı olmaları, çevreleriyle iyi iletişim kurmaları, şevk, olumlu bakış açısı ve ödünsüz iş ahlakı sahibi olmaları ayrıca aranan özelliklerdir.

Kuruluş, insan kaynaklarına ilişkin aşağıdaki hususları içeren politika ve prosedürleri oluşturmuştur;

- İşe alma politikası
- Yeterlilik
- Performans değerlendirmesi
- Kariyer gelişimi
- Terfi etme

10.04.01. İşe Alma Politikası ve Prosedürleri:

Personel ihtiyacı nitelik ve nicelik olarak saptanır ve insan kaynağının nereden, ne zaman ve nasıl karşılanacağı belirlenir. Her yılın başında iş ve kadro planlaması yapılarak ek personel gerekip gerekmediği tespit edilir. Gerekmesi halinde dönem içerisinde de alım yapılır.

İşin tanımı; şirket öncelikle işin amacı, işe alınacak kişiden beklenen işler. Bu işi yapabilmek için gereken beceri ve kişisel yetenekler göz önünde bulundurularak işin tanımı yapılır.

İşe uygun kişide bulunması gereken nitelikler; işe alınacak kişide bulunması beklenen beceri, yetenek, bilgi ve tecrübe belirlenir, kişide bulunması gereken ruhsat ve lisanslar belirlenir.

İşe uygun adaylar bulunması; işe alınacak kişiyi bulmak için çeşitli yöntemler uygulanabilir.

İş başvuruları elektronik veya kağıt ortamında yapılabilir. Aday seçme süreci iki aşamadan oluşur. Birinci aşama eleme aşamasıdır. Bu aşamada aranan pozisyona göre kriterler belirlenerek başvuru formları üzerinden eleme yapılır. İkinci aşama ise değerlendirme aşamasıdır. Bu aşamada genellikle yüz yüze görüşme yöntemi tercih edilir. Görüşmeler denetim birimi tarafından yapılır. Gerekli durumlarda sorumlu denetçi tarafından da görüşme yapılabilir. Adayların referansları ile görüşmeler yapılır. Adaylardan biri seçildikten sonra kişi işe başlatılır ve oryantasyon süreci başlar.

10.04.02. Performans Değerlendirmesi/Terfi/Ücretlendirme:

Kuruluş performans değerlendirme kriterleri olarak kalite ve etik ilkelere bağlılık (kalite), teknik yeterlilik, ekip ve çevre ile iletişim (insan faktörü) gibi faktörleri başarı kriteri olarak belirlemiş ve personellere bildirmiştir.

Yeterliğin geliştirilmesinin ve etik ilkelere bağlılığın sağlanmasının kariyer gelişimi ve terfi etme süreçlerindeki önemi personele aktarılmıştır. Bu konularla ilgili destek, takip ve bilgilendirme bölüm müdürleri aracılığıyla da gerçekleştirilmektedir.

Kuruluşun yönetim kurulu, sorumlu denetçi, denetçi ve denetçi yardımcılarına verilecek ücretlerin; kuruluşun etik değerleri, iç dengeleri ve stratejik hedefleri ile uyumlu olması ve sadece kısa dönemli performansı ile ilişkilendirilmemesi esastır. Ücretler, kuruluşun mali durumu, genel ekonomik şartlar, çalışma süresi, unvan ve yapılan işin özelliği esas alınarak belirlenir ve enflasyon, genel ücret ve şirket karlılık artışları gibi göstergeler göz önünde bulundurularak artırılabilir.

10.04.03. Denetim Ekiplerinin Belirlenmesi

Denetim ekibinin kimlerden oluşması gerektiği ve her bir denetim elemanının kaç saat çalışacağı planlanır. Denetim ekibi düzenleyici otoriteler, uluslararası denetim standartları, denetimin türü, denetim süresi vb. kriterlere göre belirlenen sayı ve nitelikte personelden oluşur. Kuruluş, her bir denetimin sorumluluğunu bir sorumlu denetçiye verir ve sorumlu denetçinin kimliğinin ve görevinin, müşterinin kilit yöneticilerine ve üst yönetimden sorumlu kişilere iletilmesini, sorumlu denetçinin uygun yeterliğe, beceriye ve görevini yerine getirme yetkisine sahip olmasını, Sorumlu denetçinin sorumluluklarının açıkça tanımlanarak sorumlu denetçiye bildirilmesini zorunlu kılan politika ve prosedürler oluşturmaktadır.

Bağımsız denetim ekibi görevlendirilirken denetim elemanının aşağıdaki durumları göz önüne alınır:

- Uygun eğitim, bilgi ve pratik deneyimi;
- Mesleki standartlar, denetim ve yasal ve hukuki düzenlemeler hakkında bilgisi
- İlgili bilgi teknolojisinin bilgisini de içeren gerekli teknik bilgi
- Müşterinin faaliyet gösterdiği sektör hakkında bilgisi
- Mesleki konuda karar verme yeteneği
- Şirketin kalite kontrol politikaları ve prosedürlerini kavrama yeteneği

10.05. Bağımsız Denetimin Yürütülmesi

Denetimin mesleki standartlar ile yürürlükteki kanun ve düzenleyici hükümlere uygun olarak yürütülmesine ve koşullara uygun biçimde raporlar düzenlenmesine ilişkin olarak makul güvence sağlayacak politika ve prosedürler oluşturulmuştur.

Denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını arttırmaya yönelik hususlar: Kuruluş, politika ve prosedürleri aracılığıyla denetimin yürütülme kalitesinin tutarlılığını artırır. Bu tutarlılık, genellikle yazılı veya elektronik rehberler, yazılımlar veya diğer standart belgelendirme biçimleri ile sektöre veya denetimin konusuna özgü rehberlerin oluşturulması suretiyle sağlanır.

Denetimin yönlendirilmesi ve gözetimi: Denetimin ilerleyişinin takibini, denetim ekibi üyelerinin yeterlik ve kabiliyetlerinin, çalışmalarını yapmak için yeterli zamana sahip olup olmadıklarının, kendilerine verilen talimatları anlayıp anlamadıklarının ve söz konusu çalışmanın planlanan yaklaşıma uygun olarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin değerlendirilmesini, denetimin yürütülmesi sırasında ortaya çıkan önemli hususların ele alınmasını, bunların öneminin değerlendirilmesini ve planlanan yaklaşımın uygun bir şekilde uyarlanmasını, denetimin yürütülmesi sırasında daha deneyimli denetim ekibi üyeleri tarafından değerlendirilecek veya istişare edilecek konuların belirlenmesini içermektedir.

Gözden Geçirme: Bağımsız denetimin yoruma açık kritik konularını, bağımsız denetim sırasında tespit edilen, özellikle zor ve incelikli alanları, önemli riskleri ve sorumlu denetçinin önemli bulduğu diğer alanları kapsar.

Ekibin gözetimi aşağıdaki hususları içerir;

- Bağımsız denetim çalışmasında kaydedilen aşamayı takip etmek
- Ekip elemanlarının yetenek ve yeterliliklerini göz önüne alarak, işi tamamlamak için sürelerinin yeterli olup olmadığı, verilen talimatları anlama düzeyleri ve işin planlandığı gibi yürütülüp yürütülmediğini tespit etmek
- Bağımsız denetim sırasında ortaya çıkan hususları önemliliklerini göz önüne alarak saptamak ve planlanmış bağımsız denetim yaklaşımını buna uygun olarak değiştirmek
- Danışma gerektiren hususları belirlemek, bağımsız denetim sırasında daha kıdemlilerle konuyu görüşmek

Sorumlu denetçinin tüm çalışma kağıtlarını incelemesi gerekmez, ancak yaptığı gözden geçirmenin süre ve kapsamını yazılı hale getirmesi gerekir. Gözden geçirme sırasında bağımsız denetim işinin başka bir sorumlu denetçi tarafından devralınması halinde, sorumlu denetçinin değişiklik tarihine kadar yapılan tüm işlerin gözden geçirilmesini de yapması gerekir. Söz konusu kontrolün, bağımsız denetimin plan ve programının bağımsız denetim standartları ile hukuki düzenlemelere uygun olarak yapıldığı hususunda yeni sorumlu denetçiyi de ikna etmesi gerekir. Birden çok sorumlu denetçinin görev aldığı bağımsız denetimlerde her birinin sorumluluklarının çok iyi tanımlanmış ve ekip tarafından anlaşılmış olması şarttır.

Bu kapsamda ekipte yer alan personellerin kendilerine verilen işin amacını kavrayabilmeleri için bağımsız denetimin, ekip çalışması ve refakat çalışması şeklinde yürütülmesi gerekir. İstişare ile ilgili olarak belirtilen politika ve prosedürlerin amacı personelin alanlarında uzman, yeterli, bilgili ve inisiyatif sahibi kişilerden muhasebe kavramlarıyla ilgili destek aldığına dair makul seviyede bir güvence oluşturulmasıdır. Denetim sırasında zor, tartışmalı ve yoruma açık konuların oluşması durumunda, ilk olarak konuya ilişkin ekip içi görüşme gerçekleştirilir. Ekip içinde yeterli kaynağın/tecrübenin/birikim olmaması halinde kuruluş içi sorumlu ortaklar ile görüşme gerçekleştirilir. Kuruluş gerekmesi halinde dışardan da destek almaktadır. Kalite değerlendirmesine tabi tutulan denetimlerde, gözden geçirme tamamlanıncaya kadar denetim raporuna tarih verilmez. Belgelendirme rapor tarihinden sonra yapılabilir. Kuruluş borsaya kote firma denetimlerini ve TTK kapsamındaki denetimleri koşulsuz kalite değerlendirmesine tabi tutar.

Üstlenilen işlere ilişkin tüm dosyalar zamanında oluşturulur. Çalışma kağıtları denetim rapor tarihinden sonraki 60 gün içinde tamamlanır. Kuruluş yönetimi tarafından arşivde denetim dosyalarının fiziksel güvenliği korunacak şekilde, en az on yıl boyunca saklanması konusunda gerekli tedbirler alınmaktadır. Bağımsız denetim arşivine giriş ve çıkışlar sadece denetim müdürlerinin onayı ile gerçekleştirilmektedir.

10.06. İzleme

10.06.01. Denetim Şirketinin Kalite Kontrol Politika ve Prosedürlerinin İzlenmesi

Kuruluş, kalite kontrol sistemine ilişkin politika ve prosedürlerin yerinde ve yeterli olduğuna ve etkin şekilde işlediğine dair makul güvence sağlayan bir izleme süreci oluşturmaktadır. Bu süreç her bir sorumlu denetçinin tamamlanmış en az bir denetimin periyodik olarak teftişi dâhil, denetim şirketinin kalite kontrol sisteminin sürekli olarak gözden geçirilmesini içermektedir. İzleme sürecine ilişkin sorumluluğun, şirket bünyesinde o sorumluluğu üstlenebilecek yeterli ve uygun deneyim ve yetkiye sahip yönetici veya yöneticilere ya da dışarıdan diğer kişilere verilmesini, denetimi yürüten veya denetimin kalitesini gözden geçiren kişilerin bu denetimin teftişinde yer almamasını gerektirir.

Kuruluşun kalite kontrol politika ve prosedürlerinin izlenme sürecini gerçekleştirecek olan sorumlu denetçinin görevlendirilmesinin, ilgili denetimi fiilen yürüten veya denetim kalitesini gözden geçiren sorumlu denetçiler dışındaki Kalite Kontrol Güvence Komitesi üyeleri tarafından yapılmaktadır.

Kuruluşun kalite kontrol sisteminin sürekli olarak gözden geçirilmesi ve değerlendirilmesi 'Kalite Kontrol Formu' dikkate alınarak yapılmaktadır. Kalite kontrol formlarıyla; mesleki standartlarda ve yürürlükteki mevzuatta meydana gelen değişikliklerin ve uygun hallerde bunların şirketin politika ve prosedürlerine nasıl yansıtılacağı, bağımsızlıkla ilgili politika ve prosedürlere uygunluğun yazılı teyidi, teorik ve uygulamalı eğitimler dahil olmak üzere sürekli mesleki gelişimi, müşteri ilişkisinin ve denetim sözleşmesinin kabulü ve devam ettirilmesine yönelik kararlar, şirketin temel ve mesleki eğitime dair politika ve prosedürlerine ilişkin geri bildirim sağlanması dahil, sistemde yapılacak iyileştirmelerin ve atılacak düzeltici adımların belirlenmesi, sisteme, sisteme uygunluk sağlanmasına veya sistemi anlama düzeyine ilişkin zayıflıkların uygun şirket personeline bildirilmesi gibi hususların analizlerini kapsar.

İzleme, sistemde yapılması gereken iyileştirmeleri ortaya çıkarır ve atılacak düzeltici adımların belirlenerek gerekli değişikliklerin zamanında yapılabilmesini sağlar. İyileştirilmesi, güncellenmesi gerekebilecek unsurlar arasında mesleki standartlarda ve yürürlükteki mevzuatta meydana gelen değişikliklerin mevcut kalite kontrol sistemine yansıtılması, çalışanların katıldığı sürekli eğitimlerin etkinliği, sisteme uygunluk sağlanmasına veya sistemi anlama düzeyine ilişkin zayıflıklar olabilir. Kalite kontrol komitesi bu hususların giderilmesi için gerekli çalışmaları yapar.

10.06.02. Tespit Edilen Eksikliklerin Değerlendirilmesi

Kuruluş, izleme sürecinin sonunda tespit edilen eksikliklerin etkilerini değerlendirir ve bu eksikliklerin aşağıdakilerden hangisi olduğuna karar verir

- Kalite kontrol sisteminin, denetim şirketinin mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluk sağladığına ve denetim şirketi veya sorumlu denetçiler tarafından

düzenlenen raporların içinde bulunulan şartlara uygun olduğuna dair makul güvence sağlama konusunda yetersiz olduğuna tam olarak işaret etmeyen durumlar veya sistemik tekrarlayan veya düzeltici adımların derhal atılmasını gerektiren diğer önemli eksiklikler.

- Kuruluş, izleme süreci sonucunda tespit edilmiş eksiklikleri ve uygun düzeltici adımlara yönelik tavsiyeleri ilgili sorumlu denetçilere ve diğer ilgili personele bildirir.

Kuruluş, izleme prosedürleri sonuçlarının, bir denetçi raporunun uygun olmayabileceğine veya denetimin yürütülmesi sırasında prosedürlerin atlandığına işaret ettiği durumları ele alan politika ve prosedürler oluşturur. Bu tür politika ve prosedürler, denetim şirketinin mesleki standartlara ve yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygunluğun sağlanabilmesi için atılması gereken ilave adımlara karar vermesini ve hukuki danışmanlık alıp almamayı değerlendirmesini gerektirir.

10.07. Kalite Kontrol Sisteminin Etkin Çalıştığına İlişkin Yönetim Beyanı

Boğaziçi Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. Yönetim Kurulu olarak, müşterilere sağlanan bağımsız denetim hizmetlerinin kalitesinin kontrolü için, ilgili mevzuatlarda yer alan tüm hususların dikkate alınarak oluşturulduğunu ve tam kapsamlı ve etkin bir kalite kontrol sistemi yürütüldüğünü beyan ederiz.

11. DİĞER HUSUSLAR

Kuruluşumuz, 01.01.2023 – 31.12.2023 faaliyet döneminde KGK ve diğer düzenleyici kurumların bağımsız denetim ile ilgili mevzuatlarına uygun bir şekilde bağımsız denetim faaliyetlerini yürütmüş olup, açıklanacak başka bir husus bulunmamaktadır.